

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **M. T.,** zastoupeného Mgr. Martinem Chrásteckým, advokátem se sídlem Zlín, U Sokolovny 121, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem Zlín, tř. Tomáše Bati 21, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2009, č. j. KUZL-51509/2009, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 4. 2010, č. j. 57 Ca 102/2009 - 58,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 4. 2010, č. j. 57 Ca 102/2009 - 58, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností brojí žalobce (dále stěžovatel) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 4. 2010, č. j. 57 Ca 102/2009 - 58, jímž krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2009, č. j. KUZL-51509/2009, jímž bylo zamítnuto odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Valašské Meziříčí (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 8. 7. 2009, č. j. R/D/390/15151/2009/ Br, kterým byl stěžovatel uznán vinným z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. f) bodu 1. zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) tím, že dne 26. 3. 2009 v 10:35 hod. v obci Valašské Meziříčí na ulici Sokolská ve směru jízdy k místní části Poličná při řízení motorového vozidla tov. zn. Audi A6, RZ: X, držel za jízdy v levé ruce hovorové zařízení, čímž porušil ust. § 7 odst. 1 písm. c) zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a za to mu byla uložena pokuta ve výši 2.000,- Kč,

a současně bylo stěžovateli uloženo nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 1.000,- Kč.

Správní orgán I. stupně při svém rozhodování vycházel zejm. z výpovědí policistů J. H. a M. P. J. H. před správním orgánem I. stupně vypověděl, že předmětného dne někdy dopoledne přijíždělo stříbrné auto od ul. Sokolská, vjelo na kruhový objezd, jeho řidič již před vjezdem na kruhový objezd držel pravou rukou volant a v levé ruce u ucha stříbrnou krabičku a bylo vidět, že mluví. Když projížděl kolem policistů, ještě telefonoval, když již byl k nim bokem vozidla, podíval se na policisty do boku a *„sundal to"*. Svědek P. vypověděl, že po ulici Sokolská přijíždělo na kruhový objezd vozidlo zn. Audi, jehož řidič telefonoval, hovorové zařízení držel v levé ruce. Toto hovorové zařízení bylo světlé barvy. Bylo to *„krásně"* vidět. Oba policisté uvedli, že po zastavení stěžovatel tvrdil, že je vyloučeno, aby telefonoval přímo přístrojem, když ve vozidle je prokazatelně aktivní hands-free.

Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal stěžovatel včasné odvolání. V něm argumentuje jednak tím, že není možné, aby byl viděn s telefonem v ruce, když má ve vozidle instalovanou hands-free sadu, kterou zásadně užívá. Namítá, že jeho auto (Audi A6, RZ: X) je již z výroby barvy černé (šedá metalíza opticky blízká černé). Má dále za to, že ze vzdálenosti 15-20 metrů, ze které ho měli policisté vidět, nemohlo být rozeznatelné, co a zda vůbec něco stěžovatel v ruce držel. Stěžovatel má za to, že si nejvýše mohl mnout ušní lalůček, když jej svědil. Žalovaný napadeným rozhodnutím stěžovatelovo odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil, když se ztotožnil se závěry správního orgánu I. stupně a vycházel také především z provedených výpovědí policistů H. a P.

Proti napadenému rozhodnutí podal stěžovatel žalobu ke krajskému soudu. V žalobě užil argumentaci obdobnou obsahu odvolání. Krajský soud nařídil k projednání věci jednání na 22.4.2010, u něhož zástupkyně žalobce navrhla *„dle úvahy soudu případné zjištění přes operátora O_2 ..., zda v uvedený den a dobu telefonoval žalobce z mobilního telefonu"*(srov. č.l. 46 spisu krajského soudu). U odročeného jednání dne 30. 4. 2010 byli jako svědci vyslechnuti policisté H. a P., kdy svědek H. zopakoval, že stěžovatel telefonoval, a vyloučil mnutí ušního lalůčku, podpírání hlavy atp., barvu stěžovatelova mobilu určil jako stříbrnou. Uvedl, že již zažil řadu případů, kdy řidiči použili za jízdy mobilní telefon přesto, že měli ve vozidle zabudované hands-free. Svědek P. určil barvu auta jako šedou metalízu, barvu mobilního telefonu jako světlou. U výslechu před soudem si již nebyl jist, zda stěžovatele viděl telefonovat či jen držet v ruce mobilní telefon. Krajský soud žalobu zamítl; vycházel opět zejm. z výpovědí svědků H. a P. a po provedení jejich výslechů před soudem přisvědčil závěrům správních orgánů. K návrhu zástupkyně žalobce na *„zjištění přes operátora O_2 ..., zda v uvedený den a dobu telefonoval žalobce z mobilního telefonu"* se krajský soud ve svém rozsudku na žádném místě nijak nevyjádřil.

V kasační stížnosti stěžovatel namítá, že správní orgány ve věci rozhodly, aniž by ověřily žalobcem v řízení tvrzené skutečnosti (např. existenci a způsob fungování sady hands-free instalované ve stěžovatelově vozidle, tónování skel, stav počasí, které mělo vliv na viditelnost), ať už obhlídkou vozu stěžovatele, rekonstrukcí na místě samém, měřením, *vyžádáním si výpisů hovorů stěžovatele od mobilního operátora,* příp. jinými důkazy, přičemž naprosto totožně postupoval krajský soud. Dále opakuje argumentaci obsaženou již

v odvolání a v žalobě, přičemž poukazuje na jednotlivé rozpory ve výpovědích vyslechnutých svědků.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že je podána včas, je přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Přistoupil proto k věcnému posouzení kasační stížnosti.

Stěžovatel po celou dobu správního i soudního řízení zpochybňuje výpovědi policistů o tom, že se dopustil přestupku, a namítá, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav. Kromě obecných *„stesků“* o tom, jakými všemi způsoby mohly správní orgány postupovat (obsažených již v žalobě), nabídl u jednání krajského soudu i konkrétní důkaz k vyvrácení výpovědí policistů, že při jízdě telefonoval - *„zjištění přes operátora O_2 ..., zda v uvedený den a dobu telefonoval žalobce z mobilního telefonu“*.

Krajský soud však tento jasně formulovaný důkazní návrh ve svém rozsudku zcela opominul. Ze spisu je sice zjevné, že tento navrhovaný důkaz nebyl proveden, avšak krajský soud ve svém rozsudku nijak nevyložil, proč k provedení tohoto důkazu nepřistoupil.

Dle § 77 odst. 2 s. ř. s. v rámci dokazování může soud zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem, neupraví-li zvláštní zákon rozsah a způsob dokazování jinak. Soud jím provedené důkazy hodnotí jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem a ve svém rozhodnutí vyjde ze skutkového a právního stavu takto zjištěného.

Citované ustanovení zakládá právo soudu dokazováním ujasnit nebo upřesnit jaký byl skutkový stav, ze kterého správní orgán ve svém rozhodnutí vycházel, ale také právo soudu důkazy provedenými a hodnocenými nad rámec zjistit nový či jiný skutkový stav jako podklad pro rozhodování soudu v rámci plné jurisdikce a porovnat jej s užitou právní kvalifikací, kdy soud není vázán ani důkazními návrhy a může provést i další důkazy k úplnému přezkoumání i co do stavu skutkového. Zásada volného hodnocení důkazů neznamená, že by soud ve svém rozhodování měl na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoli nebo o které z provedených důkazů své skutkové závěry opře a které opomene. Soud má bezesporu právo posoudit a rozhodnout, které z navržených důkazů provede a které nikoli, toto právo jej však nezbavuje povinnosti odůvodnit, co jej vedlo k takovému závěru. Při hodnocení důkazů z hlediska jejich závažnosti soud určuje, jaký význam mají jednotlivé důkazy pro jeho rozhodnutí a zda o ně může opřít svá skutková zjištění. Rozhodnutí soudu se tedy musí opírat o důvody, na základě kterých lze učinit určitý závěr a musí z něj být seznatelné, že při tvorbě skutkového i právního závěru byla respektována logika uvažování, a to v kontextu s ostatními důkazy.

Krajský soud, obdobně jako správní orgány, opírá své závěry o výpovědi policistů, kteří měli stěžovatele přichytit při páchání přestupku. Věrohodností výpovědí těchto policistů, nabídl soudu konkrétní důkazní návrh. Při jeho posouzení nelze přehlédnout, že oba policisté ve své prvotní výpovědi před správními orgány výslovně uvedli, že stěžovatele viděli za jízdy telefonovat, když držel *„v levé ruce u ucha stříbrnou krabičku a*

bylo vidět, že mluví. Když projížděl kolem policistů, ještě telefonoval“ (svědek H.), a „*telefonoval, hovorové zařízení držel v levé ruce. Toto hovorové zařízení bylo světlé barvy. Bylo to krásně vidět*“ (svědek P.). Při vznesení konkrétního důkazního návrhu na zjištění, zda stěžovatel v předmětnou dobu uskutečnil nějaký telefonní hovor, bylo na krajském soudu, aby - pokud měl za to, že tento důkaz je neproveditelný nebo nepodstatný - řádně vyložil, proč k provedení tohoto důkazu nepřistoupil.

V rámci zásady plné jurisdikce dopadají i na soudní přezkum rozhodnutí správních orgánů o přestupcích dosavadní judikatorní závěry o rozsahu a způsobu zjišťování podkladů pro rozhodnutí správními orgány. Z nich je pro posuzovaný případ nejpřiléhavější rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 As 2/2005 - 62, Sb. NSS č. 847/2006, www.nssoud.cz, v němž Nejvyšší správní soud zaujal k výkladu § 32 odst. 2 zák. č. 71/1967 Sb., správního řádu, účinného do 31. 12. 2005, stanovisko, že „*není sporu o tom, že je právem správního orgánu, který vede řízení o přestupku, vlastní úvahou dospět k rozhodnutí, které důkazy provede a které naopak označí v dané situaci za nadbytečné a návrhu na jejich provedení nevyhoví (§ 32 odst. 2 s. ř.). Toto jeho oprávnění vychází kromě jeho vrchnostenského postavení spojeného s pravomocí vůči subjektům podřízeným jeho autoritě, svěřenou mu zákonem, a inkvizičního (vyšetřovacího) principu, na němž je přestupkové řízení založeno, také ze základních zásad správního řízení, jako je zásada procesní ekonomie (hospodárnosti řízení, § 3 odst. 3 s. ř.) a zásada dokazování jen v rozsahu potřebném pro vydání rozhodnutí. Rozhodně však nelze toto právo chápat jako absolutní. Jeho realizace nesmí být překážkou uplatnění základních záruk osob čelících určitému obvinění trestní povahy v širším slova smyslu, garantovaných normami nejvyšší právní síly. Soubor těchto záruk lze souhrnně nazvat právem na spravedlivý proces. [...] Tvrdí-li osoba, proti níž se řízení vede, že se skutek, jehož se měla dopustit, odehrál jinak, než je jí kladeno za vinu, a přitom zde nejsou objektivně ověřitelné okolnosti, které by takovou verzi s jistotou vylučovaly (např. nemožnost překonat vzdálenost od čerpací stanice k místu kontroly v uvedeném časovém rámci pěšky apod.), je pro zachování určité rovnováhy třeba provést důkazy, které k prokázání pravdivosti svých tvrzení navrhuje. Zde v důsledku toho, že stěžovatel v postavení obviněného z přestupku využil svého práva v § 73 odst. 2 přestupkového zákona navrhovat důkazy na svou obhajobu (a nic nenasvědčuje tomu, že by důkazní prostředky nebyly snadno bez zvýšených nákladů dostupné), byl na dosah způsob, jak provedením těchto důkazů a jejich následným zhodnocením ověřit či vyvrátit vzájemně korespondující výpovědi obou policistů.*“ Nejvyšší správní soud dospěl v citovaném rozsudku k závěru, že v tehdy posuzovaném případě správní orgány svým postupem v řízení o přestupku porušily zásadu rovnosti zbraní, když zcela vyloučily prezentaci důkazů svědčících ve prospěch žalobce a závěr o skutkovém stavu věci učinily toliko na základě jednostranných důkazů. Uvedené závěry pak podle ustálené judikatury zdejšího soudu plně dopadají i na řízení o přestupku vedená již za účinnosti nového správního řádu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115, či ze dne 21. 1. 2011, č. j. 5 As 82/2009 - 75, obojí na www.nssoud.cz).

Jednou z podmínek přezkoumatelnosti rozhodnutí je řádné odůvodnění soudního rozhodnutí, které je současně považováno i za esenciální podmínku ústavně konformního rozhodnutí vylučujícího libovůli v soudním rozhodování (srov. např. nálezy sp. zn. I. ÚS 588/03, III. ÚS 463/2000). Této povinnosti však v projednávané věci krajský soud nedostál. Jeho rozsudek je proto nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Bez existující úvahy krajského soudu o tom, proč nepřistoupil k provedení stěžovatelem navrhovaného důkazu, nebo bez provedení tohoto důkazu, je předčasné hodnotit ostatní v řízení provedené důkazy a činit závěry o jejich (ne)věrohodnosti.

Ze shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věty prvé s. ř. s. rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Právním názorem vyjádřeným v tomto rozsudku je krajský soud vázán (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí ve věci (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. května 2011

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu